

Protokół

12. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 20. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 123.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Serwatowski odczytuje protokół 11go posiedzenia z dnia 19. grudnia, który zostaje przyjętym, i spis petycyj po dzień 20. grudnia 1873 do Sejmu wniesionych od l. 104 do l. 110 włącznie.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje interpelację posła ks. Mandyczewskiego do p. komisarza rządowego dotyczącą organizacji służby zdrowia przy urzędach powiatowych.]

Komisarz rządowy Wiceprezydent Namiestnictwa Bartmański odpowiada na tę interpelację Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania, w przedmiocie zniesienia wolno-celnego okręgu Brodzkiego.

Sekretarz Serwatowski odczytuje telegram p. Kallira.

Po przemówieniu p. Dunajewskiego i ks. Marszałka odczytuje sprawozdawca p. Koziebrodzki sprawozdanie komisji administracyjnej i następujący wniosek:

I. Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego księstwa Krakowskiego wyraża przekonanie, że istnienie wolnego cłowego okręgu brodzkiego połączone jest ze szkodą kraju.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby poczynił odpowiednie kroki celem zniesienia nadanego miastu Brodom z okręgiem mocą c. k. uniwersału z 21. sierpnia 1779 wyłączenia pod względem komercyjnym z królestwa Galicyi i Lodomeryi.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby czuwał nad osiągnięciem skutku wskazanego niniejszą uchwałą.

W rozprawie ogólnej zabiera głos za wnioskiem komisji p. Dunajewski.

W rozprawie szczegółowej uchwała Izba bez dyskusyi ustęp I., II. i III. powyższego wniosku komisji administracyjnej.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Spławińskiego o poszukiwaniu produktów górniczych.

Na wniosek p. Spławińskiego uchwała Izba odesłanie wniosku o poszukiwaniu produktów górniczych do osobnej wybrać się mającej komisji z 5 członków.

Ks. Marszałek zapowiada, że wybór tej komisji przedsięwziętym będzie po wyczerpaniu porządku dziennego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Iwaniszowa, o uregulowaniu handlu końmi.

Na wniosek p. Iwaniszowa odsyła Izba powyższy wniosek do komisji administracyjnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kocyłowskiego o zniesienie Rad powiatowych.

Posel Kocyłowski wnosi:

„Wysoka Izba uchwali, wniosek o zniesienie Rad powiatowych odsyła się do komisji administracyjnej.“

Wniosek ten przy następującem głosowaniu Izba odrzuca.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Sprawozdawca p. Słonecki odczytuje sprawozdanie o petycji Michaliny Nowakowskiej i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Pani Michalina Nowakowska ma pobierać jako zasiłek na wychowanie małoletnich sierót z funduszków krajowych rocznie 400 złr. w. a. przez dalsze 3 lata.“

Po przemówieniu p. Zyplikiewicza i sprawozdawcy Izba odrzuca powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Łoś odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Karola Niedziałkowskiego, o veniam aetatis dla służby krajowej i wniosek komisji petycyjnej:

„Panu Karolowi Niedziałkowskiemu udziela się veniam aetatis“; który to wniosek Izba uchwała bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Łoś odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Hupczyca o veniam studiorum do służby krajowej, i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Uwalnia się p. Henryka Leopolda Hupczyca od składania dowodu ukończenia szkół, wymaganych uchwałą Sejmową z dnia 23. marca 1866 r.“

Posel Grocholski wnosi odesłać petycję pomienioną do Wydziału krajowego, wniosek ten dostatecznie poparty po przemówieniu posłów Pietruskiego powtórnie Grocholskiego który cofa swój wniosek i sprawozdawcy, Izba uchwała powyższy wniosek komisji petycyjnej.

Sprawozdawca p. Łoś odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Aleksandra Kamińskiego o veniam aetatis i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Petycję p. Aleksandra Kamińskiego przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia, z wyjątkowem upoważnieniem do uwzględnienia żądania proszącego, jeżeli to za potrzebne uzna.“

Na wniosek p. Grocholskiego uchwała Izba przejście do porządku dziennego nad tym przedmiotem.

Sprawozdawca p. Łoś odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Zawalkiewicza urzędnika Magistratu, o udzielenie posady przy Wydziale krajowym, i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Petycję p. Zawalkiewicza odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowania.“

Posel Pietruski wnosi przejść do porządku dziennego nad tym przedmiotem.

Izba po przemówieniu sprawozdawcy przyjmuje wniosek p. Pietruskiego

Sprawozdawca p. Słonecki odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji członków gminy Krasnostawczy, o zniesienie uchwały Wydziału krajowego w przedmiocie używania pastwiska i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Nad petycją członków gminy Krasnostawczy przechodzi się do porządku dziennego.“
Co też Izba uchwała bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Męciński odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji gminy Międzybrodzie i innych, o reparację mostu na rzece Soli w powiecie Bialskim leżącego, i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Petycyę gmin Międzybrodzie, Lipnickiego, Żywieckiego i Kobiernickiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do jak najspieszniejszego zarządzenia skutecznych środków zaradczych.“

Izba uchwała powyższy wniosek bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Serwatowski odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji gmin powiatu sądowego Łąka o posterunek żandarmeryi i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„I. Sejm uznaje potrzebę posterunku c. k. żandarmeryi w Łące, wzywa c. k. rząd o przedsięwzięcie kroków dla ustanowienia tamże posterunku c. k. Żandarmeryi.

„II. Nad prośbą gmin i duchowieństwa powiatu sądowego Łąka o surowsze niż obecnie karanie i obchodzenie się ze zbrodniarzami przechodzi Sejm do porządku dziennego.“

Ustęp pierwszy tego wniosku uchwała Izba bez dyskusji.

Co do ustępu drugiego p. Grocholski wnosi:

Odesłać pomienioną petycyę do Trybunału c. k. sądu Najwyższego, do możliwego uwzględnienia.

Wniosek ten dostatecznie poparty, po przemówieniu p. Wodzickiego wnosi p. Golejewski dodatek do wniosku p. Grocholskiego tej treści, by petycyę odesłać do c. k. sądu Najwyższego za pośrednictwem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca imieniem komisji petycyjnej zgadza się na wniosek p. Grocholskiego poczem Izba uchwała:

„Petycyę gmin i duchowieństwa powiatu sądowego Łąka o surowsze niż obecnie karanie i obchodzenie się ze zbrodniarzami udziela Sejm za pośrednictwem Wydziału krajowego trybunałowi c. kr. sądu Najwyższego do możliwego uwzględnienia.“

Sprawozdawca p. Serwatowski odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Wydziału powiatowego Brzeskiego o posterunek żandarmeryi w Czychowie, i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Powyższą petycyę odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do urzędowania.“

Poseł ks. Król wnosi:

„Odstąpić powyższą petycyę Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.“

Wniosek ten p. ks. Króla dostatecznie poparty Izba uchwała.

Sekretarz Jasiński odczytuje interpelacyę p. Gniewosza do Wydziału krajowego dotyczącą zamknięcia rachunków za rok 1872, stosunku rubryk przenośnych do rubryk budżetu, funduszków z jakich pobrano zaliczki i usprawiedliwienia oraz pokrycia zaciągniętych długów.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje następujący wniosek p. Sawczyńskiego:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić, wzywa się c. k. rząd, aby poczynił stosowne kroki celem utworzenia osobnej drugiej szkoły realnej we Lwowie.

Następuje wybór komisji z 5 członków do zbadania wniosku p. Spławińskiego o poszukiwaniu produktów górniczych.

Poczem książę Marszałek oznajmia, że wynik tego wyboru ogłoszonym będzie następnego posiedzenia, zapowiada następne posiedzenie na poniedziałek dnia 22. grudnia o godzinie 11. i ogłasza porządek dzienny:

1. Pierwsze czytanie wniosku p. Pawlikowa, o wprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego dla wszystkich przedmiotów nauki w głównej wzorowej tak zwanej grecko-katolickiej szkole we Lwowie.
 2. Pierwsze czytanie wniosku p. Pawlikowa, o zaprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego we wszystkich czterech wyższych klasach gimnazjum akademickiego we Lwowie.
 3. Sprawozdanie Wydziału krajowego, o zezwolenie na pobór dodatków do podatków.
 4. Sprawozdanie komisji administracyjnej, o petycjach
 - a) Rady powiatowej Kossowskiej, o zniesienie opłat spadkowych.
 - b) Petycja Rady Kolbuszowskiej, względem zaostrożenia postępowania komisji asenterunkowych w wypadkach samokalectwa.
 5. Sprawozdanie komisji petycyjnej.
 - a) l. 83/20. Lech Aleksander prosi o polecenie Wydziałowi krajowemu dotrzymania zawartej z nim umowy o dostarczanie krowianki.
 - b) l. 170/68. Dobieszewski o zakupienie broszury, o szczepieniu ospy.
 - c) l. 165/63. Komitet parafialny Nawaryi, o zapomogę na restaurację starożytnego ikonostatu.
 - d) l. 94/26 Gmina Mutno o udzielenie subwencji z powodu wylewu i gradobicia.
 - e) l. 176/72. Reprezentacja miasta Jasła względem wyjednania u wysokiego Rządu, aby gimnazjum jasielskie przyjęte zostało na etat państwowy.
 - f) l. 38/1. Reprezentacja pow. Jasło prosi o udzielenie subwencji na wystawić się mający budynek gimnazjalny w Jasle.
 - g) l. 142/52. Towarzystwo muzyczne tarnowskie, o subwencję.
 - h) l. 182/76. Gminy konkurujące dróg powiatu Rzeszowskiego, o uwolnienie od dodatkowej konkurencji.
 - i) l. 65/15. Antonina Praszalowiczowa, o jednorazowe wsparcie.
- Posiedzenie zamknięto o godzinie 1 1/2.

Marszałek krajowy:
Leon książę Sapieha.

Sekretarze:
Wereszczyński.
Jasiński.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 19. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

104. Gminy Gembiczyna, Głobikowa i Głobikówka powiat Pilzno przez posła Rutowskiego o odpisanie zapomogi rządowej z r. 1846.
 105. Dyrekcyja Zakładu dla ciemnych we Lwowie przez posła ks. Sapiechę o podwyższenie rocznej dotacyi z 1000 na 2000 złr.
 106. Nowy Sącz Wydział powiatowy przez posła Dunajewskiego o subwencją na drogi gminne powiatu Sądeckiego w kwocie 5000 złr.
 107. Rada miejska w Krakowie przez posła Majera o datek roczny 1000 złr. na powiększenie zbiorów Muzeum przemysłowego.
 108. Kłodne gmina powiat Limanowa przez posła Szujskiego o odłączenie jej od gminy Męciny a przyłączenie do gminy Chonuranie.
 109. Nowy Sącz Wydział powiatowy przez posła Szujskiego o przydzielenie drogi powiatowej prowadzącej z Nowego Sącza do Krynicy do kategorii dróg rządowych lub krajowych.
 110. Semkowicz Jan były Mandataryusz przez posła Smolkę o jednorazową zapomogę.
-

